

СТАНОВИЩЕ
от
доц.д-р Райна Христова
секция "Морска геология и археология".
за

дисертацията на Ивалена Вълчева-Георгиева, докторант отчислен с право на защита, на тема: "БИОСТРАТИГРАФСКИ АНАЛИЗ И ПАЛЕОЕКОЛОГИЯ НА КВАТЕРНЕРНИ СЕКВЕНЦИИ ОТ БЪЛГАРСКИЯ СЕКТОР НА ЧЕРНО МОРЕ", представена за придобиване на образователната и научна степен "доктор" по област на висше образование: шифър 4. „Природни науки, математика и информатика“; Професионално направление: шифър 4.4."Науки за Земята"; Докторска програма „Геология на океаните и моретата“

Членът на Научното жури е избран с решение на Научно жури, определено със заповед № 205 от 28. 07. 2016 г. на Директора на Института по океанология – БАН- Варна.

Становището е изготвено съгласно изискванията на Правилата за условията и реда за придобиване на образователни и научни степени и за заемане на академични длъжности (ПУРПОНСЗАД) в ИО - БАН-Варна.

Представената дисертация е разработена в обем от 167 страници. Текстът е илюстриран с 22 фигури и 4 таблици. Списъкът на литературата включва 191 научни публикации, от които 133 – на крилица; 58 – на латиница и 3 –интернет сайта. Материалът в изложението е структуриран в 12 глави, въведение, заключение и систематично приложение.

Дисертацията на Ивалена Вълчева- Георгиева е посветена на актуална тема. Още във Въведението авторът фокусира вниманието върху съвременната значимост на биостратиграфските и палеоекологичните реконструкции. Днес, прецизните, стратиграфски разчленения на морските плейстоценски и холоценски седименти, са пряко свързани с проучване на нефтени и газови находища в акваторията на Световния океан, както и със стопанското усвояване на Българския черноморски шелф и крайбрежие.

Поставената основна цел на изследването е ясно формулирана: в хода на биостратиграфското изследване на морски кватернерни седименти да се проследи смяната на палеоекологичните обстановки на утайконатрупване в геоложката еволюция на Черноморския басейн през кватернера, контролирана от промените на климата и морското ниво.

Дисертационният труд на Ивалена Вълчева- Георгиева е изграден върху теоретичната основа на биостратиграфския анализ, която включва общи стратиграфски, собственно биостратиграфски и общи методични принципи на изследване. Прилагането на метода на палеоекология синтез финализира комплексното научно изследване и му придава статут на палеоекологична реконструкция по определени параметри на геоложката среда.

Същността на представеното научно изследване се разкрива в интерпретирането на конкретни геоложки данни в представителни участъци от Българското черноморско крайбрежие, лitorалната зона и шелфа. Качество на дисертацията е, че анализът на разнофациалните молюскови асоцииации е използван освен за времева периодизация на съдържащите ги седименти (**като стратиграфски индикатори**), но и като инструмент за възстановяване на палеоекологичната обстановка по време на съществуването на организмите, тяхното отмиране, погребване и фосилизици (**като палеоекорепери**).

За основни научни приноси считам: 1) в резултат на интегриран литофациален, биостратиграфски анализ на крайбрежни и морски седименти и тяхната стратиграфска корелация, са реконструирани основни моменти от плейстоцен-холоценското развитие на района на Паша дере; 2) чрез разчленяване на разрезите по техните литологки, палеоекологки особености и очертаване на границите между отделните литофациеси, са обособени фаунистични асоцииации, които отразяват фациално-екологката зоналност в изследваното басейново пространство. Установени са два типа обстановки на обитаване в изследваната област, които се отличават със специфични хидрохимични, палеоекологични параметри и темп на седиментация: *Крайбрежна сублиторална зона на обитаване* и *Шелфова обстановка на обитаване*; 3) в резултат на проведенния биостратиграфски анализ е установена диференциация на молюсковите асоцииации

в седиментите и е възстановена смяната на палеоекологичните обстановки на басейна, по време на плейстоценската и холоценската епоха. Проследявайки смяната на седиментните секвенции във вертикален мащаб, се налага изводът, че през кватернерното развитие на Черноморския басейн, са съществували басейни, които са отделени на биостратиграфска основа, с различни палеоекологични параметри, които са се сменяли през кватернерния период, подчинени на сложна трансгресивно-регресивна динамика: *Чаудински, Древноевксински, Узунларски, Карагатски, Новоевксински, Черноморски.*

В заключение считам, че при разработването на дисертационния си труд, докторантът показва знания, научен език, способност да осъществява интердисциплинарно научно изследване. Това ми дава основание да препоръчам на почитаемото Научно жури да гласува положително и да присъди образователната и научна степен “доктор” на Ивалена Вълчева-Георгиева.

Подпись:



Доц. д-р Райна Христова